

Terugblik

- **Economie eurozone blijft zwak**
- **Fed trapt de verruimingscyclus af met een renteverlaging van 50 basispunten**
- **Chinese autoriteiten komen met economische stimulansen**

Economie eurozone blijft zwak

In de eurozone bleef economisch herstel uit. De groei bleef laag door een combinatie van een zwakke binnenlandse vraag en tegenvallende exporten. Vooral de Duitse economie had het zwaar. De industrie verkeert daar in een diepe malaise door hoge energiekosten, teruglopende orders uit China en tegenvallende resultaten in de auto-industrie. Het Duitse ondernemersvertrouwen bleef dan ook laag, en de krimp in de industriële productie zette door. De zuidelijke lidstaten zoals Spanje en Italië noteerden hogere groeicijfers. Positief was echter dat de inflatie sneller daalde dan verwacht. De eerste schattingen laten zien dat de inflatie in september onder de 2% zakte. De economische stagnatie en de dalende inflatie waren voor de Europese Centrale Bank (ECB) reden om de beleidsrente verder te verlagen. De depositorente ging in september van 3,75% naar 3,5%. De aanhoudende zwakte van de Europese economie bleef ook niet onopgemerkt bij de politiek. Via voormalig ECB-president Mario Draghi publiceerde de Europese Commissie een alarmerend rapport over de concurrentiekracht van de Europese economie. Volgens Draghi zijn aanzienlijke investeringen in fundamenteel onderzoek, innovatie en onderwijs nodig om de Europese economie concurrerend te houden. Hiervoor zou jaarlijks tot wel 800 miljard euro extra geïnvesteerd moeten worden.

Fed trapt de verruimingscyclus af met een renteverlaging van 50 basispunten

In de Verenigde Staten werd het sentiment gedurende het kwartaal gedomineerd door de centrale bank (Fed) en de politiek. Hoewel de Amerikaanse economie relatief robuust bleef, waren er duidelijke signalen van afkoeling. Zo verslechterde de arbeidsmarkt: de Amerikaanse banenmotor begint te haperen en het aantal vacatures daalt gestaag, terwijl het aantal ontslagen toeneemt. De werkloosheid ligt echter nog steeds op een laag niveau van 4,2%. De daling van de inflatie zette in het derde kwartaal door. In augustus zakte de inflatie naar 2,5%, waarmee deze de doelstelling van de Fed van 2% nadert. De combinatie van een verzwakkende economie en de gestaag dalende inflatie opende de deur voor de Fed om de beleidsrente te verlagen. Hierop werd gewacht tot september. De beleidsrente werd met 50 basispunten verlaagd naar 4,75% - 5,0%, wat de eerste renteverlaging was sinds de coronacrisis in 2020. Fed-voorzitter Powell gaf aan dat deze verlaging bedoeld is om de economie en de arbeidsmarkt te ondersteunen. Ook stond het kwartaal in het teken van de aanstaande Amerikaanse presidentsverkiezingen. De Republikeinse presidentskandidaat Donald Trump overleefde een moordaanslag. De Democraten nomineerden uiteindelijk vice-president Kamala Harris als presidentskandidaat. Zittend president Joe Biden trok zich terug uit de race, na een desastreuus verlopen verkiezingsdebat met Donald Trump en toenemende zorgen om zijn gezondheid.

Chinese autoriteiten komen met economische stimulansen

De Chinese economie verkeert sinds de coronapandemie in zwaar weer, dit is met name zichtbaar in de crisis op de Chinese vastgoedmarkt en het lage consumentenvertrouwen. Hierdoor staat de binnenlandse consumptie onder druk en is de groei van de economie teruggezakt tot onder de 5% op jaarbasis. De autoriteiten waren echter terughoudend met monetaire en budgettaire stimulansen. Het beleid van president Xi Jinping richtte zich vooral op het versterken van China's positie als economische grootmacht, met de nadruk op technologische innovatie en nationale veiligheid. De economische pijn die gepaard ging met de vastgoedcrisis werd getolereerd. Hier lijkt nu echter een einde aan te komen, waarschijnlijk omdat de economische druk te groot werd. Eind september kwam de Chinese overheid met een groot stimuleringspakket, bestaande uit een combinatie van monetaire en budgettaire maatregelen. Via een verdere verlaging van de beleidsrente en de reservevereisten voor het bankwezen probeert men de kredietverlening te stimuleren. Daarnaast kwamen er budgettaire stimulansen, zoals subsidies en belastingverlagingen voor burgers en kleinere bedrijven. Ook werden er infrastructurele projecten aangekondigd. Tot slot werden er maatregelen genomen om de vastgoedsector te stabiliseren.

Belangrijke informatie:

Achmea Investment Management statutair gevestigd te Zeist (KvK 18059537), beschikt over een vergunning als beheerder van beleggingsinstellingen, zoals bedoeld in de wet op het financieel toezicht. Achmea Investment Management B.V. is ingeschreven in het register van de Stichting Autoriteit Financiële Markten onder nummer 15001209. De waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Dit document is met de zo grootst mogelijke zorgvuldigheid opgesteld en is gebaseerd op 1 oktober 2024 bekende en naar onze mening betrouwbare informatie. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend. Dit document en de daarin opgenomen informatie is geen advies tot aan- of verkoop van uw belegging(en). Bronnen: Bloomberg, Achmea IM.

Vooruitblik

- **Voorlopig geen sterk economisch herstel**
- **Fed en ECB gaan door met het verlagen van de beleidsrentes**
- **Geopolitiek blijft een bron van onzekerheid**

Voorlopig geen sterk economisch herstel

De vooruitzichten voor de wereldeconomie zijn gemengd. Hoewel de kans op een recessie geleidelijk is afgenomen in de afgelopen kwartalen, zijn er nog weinig signalen die wijzen op een sterk herstel. De wereldwijde groei blijft naar verwachting gematigd, met een groeiverwachting van ongeveer 3% per jaar voor de komende jaren. De Verenigde Staten stevenen af op een zachte landing, met een verwachte groei van 2,5% in 2024. In 2025 zal de groei waarschijnlijk dalen tot onder de 2%, en pas in 2026 wordt een economische opleving verwacht. Voor de eurozone lijkt de bodem in zicht, met een verwachte groei van slechts 0,7% in 2024. In 2025 zal de groei naar verwachting licht aantrekken tot tussen de 1% en 1,5%, maar een krachtig herstel blijft naar verwachting uit. De vooruitzichten voor de Chinese economie zijn het meest zorgwekkend. Ondanks de recente steunmaatregelen lijkt de bodem nog niet bereikt. De economische groei zal naar verwachting de komende jaren dalen richting 4%, als gevolg van een combinatie van cyclische en structurele factoren. Een positief punt voor de wereldeconomie is dat de inflatie onder controle lijkt te zijn gebracht. In zowel de eurozone als de Verenigde Staten daalt de inflatie naar verwachting richting de centrale_bank_doelstelling van 2%. Toch blijft de aanhoudend hoge inflatie in de dienstensector een bron van zorg. De centrale banken zullen de inflatieontwikkelingen nauwlettend in de gaten houden, en een opleving van de inflatie zal vrijwel zeker gevolgen hebben voor het monetaire beleid.

Fed en ECB gaan door met het verlagen van de beleidsrentes

Alles wijst erop dat de meeste grote centrale banken hun monetaire beleid blijven verruimen. Zowel in de Verenigde Staten, de eurozone als China staan alle signalen op groen voor verdere renteverlagingen. Alleen in Japan zet de centrale bank in op een verkrapping van het monetaire beleid. Naar verwachting zal de Fed de Amerikaanse beleidsrente in het vierde kwartaal met 50 tot 75 basispunten verlagen. Voor 2025 worden verdere renteverlagingen voorzien. Met deze verlagingen wil Fed-voorzitter Powell de economie ondersteunen, met als doel een recessie te voorkomen en een zogenoemde zachte landing van de Amerikaanse economie te realiseren. Ook in de eurozone lijken extra renteverlagingen vrijwel zeker. De ECB zal naar verwachting de rente de komende kwartalen geleidelijk verder verlagen, en aan het eind van 2024 kan de beleidsrente tussen de 2,75% en 3,0% liggen. Deze verlagingen zijn noodzakelijk om de kwakkelende Europese economie te ondersteunen. De vooruitzichten voor het Chinese monetaire beleid zijn met meer onzekerheid omgeven. Het grote stimuleringspakket van september wijst echter op een koersverandering in het Chinese economische beleid. Mocht dit pakket er niet in slagen om de economie en de vastgoedmarkt te stabiliseren, dan zullen waarschijnlijk verdere monetaire en budgettaire steunmaatregelen volgen.

Geopolitiek blijft een bron van onzekerheid

De Amerikaanse presidentsverkiezingen in november zijn een van de belangrijkste gebeurtenissen in het komende kwartaal. De uitkomst zal niet alleen haar stempel drukken op de Verenigde Staten, maar ook op de rest van de wereld. Alles wijst erop dat de verkiezingen uitmonden in een nek-aan-nekrace tussen Donald Trump en Kamala Harris, zonder een duidelijke favoriet. Er zijn grote verschillen tussen beide kandidaten, zowel op het gebied van binnenlands als buitenlands beleid, maar er zijn ook overeenkomsten. Zo zijn beide kandidaten voorstander van een harde lijn tegenover China. De kans is daarmee klein dat de handels- en technologieoorlog tussen de Verenigde Staten en China snel zal worden beëindigd. De meeste analisten verwachten dat een overwinning van Trump slecht nieuws is voor Oekraïne. Trump hint op het stopzetten van de militaire steun aan Oekraïne en dringt aan op een deal met Rusland. De situatie in het Midden-Oosten blijft uitermate explosief. De oorlog in Gaza heeft zich uitgebreid naar Libanon, en Israël en Iran staan op de rand van een totale oorlog. Verdere escalatie brengt risico's met zich mee voor de wereldeconomie.

Belangrijke informatie:

Achmea Investment Management statutair gevestigd te Zeist (Kvk 18059537), beschikt over een vergunning als beheerder van beleggingsinstellingen, zoals bedoeld in de wet op het financieel toezicht. Achmea Investment Management B.V. is ingeschreven in het register van de Stichting Autoriteit Financiële Markten onder nummer 15001209. De waarde van uw belegging kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Dit document is met de zo grootst mogelijke zorgvuldigheid opgesteld en is gebaseerd op 1 oktober 2024 bekende en naar onze mening betrouwbare informatie. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend. Dit document en de daarin opgenomen informatie is geen advies tot aan- of verkoop van uw belegging(en). Bronnen: Bloomberg, Achmea IM.